

Mas Valldeneu

Sant Martí de Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Antiga parròquia de Sant Pere de Valldeneu
Emplaçament Trencat anterior a la dreta del camí que porta a Sant Pere de Valldeneu

Coordenades:

Latitud: 41.7446
Longitud: 2.24226
UTM Est (X): 436995
UTM Nord (Y): 4621697

Classificació

Número de fitxa 08224 - 40
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle s. X-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La família grau ha tingut gran cura de la conservació de les estructures i pertinences del mas.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00160
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: ds., 01/12/2001 - 01:00

Descripció

Aquest conjunt d'edificacions corresponen a un gran mas i les seves dependències annexes. És un edifici, de caire ramader, de planta rectangular amb dos cossos afegits, un a cada costat i més avançats, creant un barri tancat amb mur i portalada d'accés. Els murs són de paredat comú rejuntat amb morter, amb pedres de mitjana i petites dimensions. L'entrada es realitza per la portalada del barri, emmarcada amb llindes monolítiques i al damunt hi ha una petita teulada a dues aigües, amb el carener paral·lel al mur. La resta del mur de tancament del barri el formen la resta de dependències. Aquests dos cossos laterals, presenten una façanes de paredat comú i argamassa.

La construcció principal és de planta quadrada orientada est-oest i coberta a dues vessants amb teula aràbiga. La façana principal no és visible en la seva totalitat ja que està parcialment tapiada per les estructures annexades. L'accés es realitza per una portalada d'arc de mig punt adovellada amb carreus i pedres ben tallades i la resta de la façana s'organitza amb tres obertures, situades al primer pis emmarcades amb llindes de pedra local de grans dimensions i una repisa. A l'interior del cos principal trobem el vestíbul o entrada on s'hi ubica un gran cub per fer vi i una escala al fons que dona accés al primer pis i a la resta de dependències privades distribuïdes al voltant de la sala principal a partir de la qual es distribueixen les diferents sales.

El cos de la dreta es cobreix a una sola vessant, té diverses obertures que es distribueixen de forma desigual al llarg de la façana i que han estat obertes en diferents moments constructius. A la façana que dona a l'interior del pati, es troba l'accés a aquest recinte utilitzat com a estables. El sistema constructiu és el mateix que al cos principal: amb l'ús de petites pedres lligades amb argamassa.

L'altre cos també està cobert a una sola vessant i presenta dues petites finestres al tester. Aquest cos també presenta obertures a l'exterior amb una disposició poc simètrica i aquest espai s'utilitza com a estables i magatzem.

Són moltes les reformes i reparacions realitzades en aquest mas, totes les estructures presenten un aixecament de la teulada, que en el cas del cos principal també va consistir en una prolongació aquesta estructura direcció sud.

Com estructures annexes cal destacar l'existència d'una gran era situada davant la casa, un safareig i un paller. L'era és un espai obert de grans dimensions de carreus de pedra ben col·locats com a solera.

L'estructura del safareig és de planta rectangular construïda amb grans carreus, més o menys ben escairats de pedra local, i col·locades de forma lleugerament inclinada. Finalment, el paller està format per una estructura de dos pisos amb contrafort de pedres de petites dimensions ben treballades i poc lligades que actualment encara manté les funcions de paller i magatzem.

Observacions:

Al mas es conserva un lligall format per recopilacions d'antics documents que abarquen des del segle XIV (1332) fins al segle XVI (1584). Es tracta de notes agrupades per capítols (i que comencen amb el capítol 3) que tracten les qüestions del mas: propietats de terres, llandars, etc. Aquest recopilatori segurament va ser fet molt més tard, cap al s. XVIII ja que està escrit en un català molt ben redactat.

Al mas també es conserva un important conjunt d'eines agrícoles (unes balances, dos jous, un cub, etc) i a l'era es troben les restes d'una pica de rentar de pedra i una gran roda de molí utilitzada per premsar.

Història

En el Mas Valldeneu es podria trobar ubicat el primitiu Vilar Daniel, que consta en la documentació escrita alt-medieval, concretament en l'acta de consagració de Sant Martí d'Aiguafreda de Dalt o del Congost datada del 898. La tradició situa aquest mas, anterior a la mateixa església que en pren el nom: Sant Pere de Valldeneu, a l'actual vall de Valldeneu sobre l'antic eix de comunicacions Barcelona-Vic. L'aparició d'aquest mas en la documentació parroquial serà molt freqüent, la família Valldeneu en serà la principal propietària tot i que una línia històrica situa en aquest emplaçament l'antiga domus del Congost, casal de la

família Congost. La família Valldeneu apareix en diversos documents com queda palès en el fogatge del 1553 on es documenten els noms de 14 famílies de la parròquia d'on es destaquen els principals noms de: Joana Valldeneu, Guillem Esglésies, Pere Joan Oller, Miquela Castellar Subirà i Elisabet Castellar Jussà. En un moment indeterminat del segle XVIII la família passa a cognomitar-se Grau, possiblement per entroncaments de la família i mantenint-se aquest cognom fins a l'actualitat. Un altre mas cognomitat Valldeneu és el de la Sala de Valldeneu, aquest mas es trobava aterrat al 1547 i les seves terres repartides entre les famílies de Montmany i els Santa Eugènia de Tagamanent. Segons les delimitacions del capbreu es trobava prop del mas Castellar d'avall de Valldeneu. Una hipòtesi identificava aquest mas en runes com la Domus del Congost, esmentada en la documentació antiga, tot i que també podria tractar-se del mas Castellar o del mateix mas Valldeneu.

Bibliografia

- PLADEVALL, Antoni. 1962. Romiatge a Sant Martí de Centelles i Sant Miquel Sesperxes i Bertí. Vic.
- PLADEVALL, A. Els casals del Congost, Santa Coloma. AUSA vol. I. (1968-1971).
- PLADEVALL, Antoni. (1955-1957). San Martín de Centelles, San Miguel Sesperxes y San Pedro de Bertí. a AUSA, n. XVIII. p. 357-372.
- PLADEVALL, Antoni. (1992). Orígens i formació del terme municipal de Sant Martí. Ajuntament de Sant Martí de Centelles.
- SOLANS, Antoni. (1992). Notes i comentaris sobre Sant Martí de Centelles. Ajuntament de Sant Martí de Centelles.

